

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובעת: שירן השקעות בע"מ

נגד

הנתבעים: 1.אורי עצמון
2.דנה תדמור

פסק דין

לפני תובענה בה מבוקש לחייב הנתבעים לשלם לתובעת החזר הלוואה שהעניקה בטענה שרימו התובעת.

כתב התביעה

1. התובעת טענה כי הנתבעים הם בעלי מניות בחברה קנדית (בין אם באופן ישיר ובין אם בשרשור ע"י חברה קפריסאית) (להלן: "הלווה").

2. התובעת טענה כי לבקשת הנתבע, היא נתנה הלוואה של מיליון ₪ ללווה לשם השקעה במרכז מסחרי בקנדה (להלן: "הנכס") והפיכתו למרכז שבו חנויות רבות.

3. לבקשת הנתבע, הכספים הועברו לחברת אי-ברוקר מסחר וניירות ערך בע"מ, אך בדיעבד התברר שכספים אלו כלל לא הועברו ללווה וכי אותה חברה נכנסה להליך הבראה/ הקפאת הליכים, ע"פ בקשתה, חודש וחצי לפני החתימה על הסכם הלוואה, מבלי שנאמר לתובעת ולנציגיה דבר בעניין.

4. עוד התברר כי מונה כונס למימוש הנכס. התובעת טענה כי הנתבעים הונו אותה כאשר הסתירו ממנה את הפרטים הללו עת נחתם הסכם הלוואה. הנתבע ציין שהלוואה לא הועברה ללווה ושהכספים יושקעו בהשקעה אחרת ויינתנו ערובות אחרות. בפועל הדבר לא קרה וכל החברות המעורבות נכנסו להליכי חדלות פירעון.

כתב ההגנה

5. הנתבעים טענו להיעדר סמכות עניינית של בימ"ש זה בנימוק שדין הטענות להתברר בביהמ"ש של הפירוק. כמו כן, נטען להיעדר עילה והיעדר יריבות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-02-21844 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

6. הטענה להיעדר יריבות נומקה בכך שהסכם ההתקשרות עליו מבוססת התביעה נכרת עם הלווה ולכל היותר עם חברת אקסיוס בלבד ולא ע"י הנתבעים. הטענה להיעדר עילה נומקה בכך שעילת התרמית הועלתה בעלמא ללא כל ביסוס שבדין ו/או בעובדה.

7. הנתבעים טענו כי התביעה הוגשה נגד הנתבעים רק לאחר שחברת אקסיוס (ששימשה כחברת "שיווק" לגיוס הלוואות ללווה) החלה בהליכי פירוק וזאת כאמצעי לחץ על הנתבעים.

8. עוד נטען כי עסקת ההשקעה במיזם הנדל"ני היא עסקה אמיתית והכתבה שעל בסיסה הוגשה התביעה נועדה רק לגרום נזק לחברות הנוגעות לעניין.

9. בנוסף נטען כי הקשיים שלבסוף היו מנת חלקו של המיזם, היו כאלה שלא ניתן היה לצפותם מראש והם חלק מהסיכונים. הנתבעים טענו כי מצב הדברים לאשורו הוסבר למנהל התובעת עוד טרם העברת כספי הלוואה ע"י התובעת וטרם חתימת הסכם הלוואה, כך שהתובעת ידעה כי מטרת הזרמת הכספים כהלוואת גישור למנוע הידרדרות של הלווה שתוביל לכינוס נכסים של הנכס ע"י הבנק המממן. לכן, הטענה כי הוסתר מידע "רגיש", דינה להידחות.

הדיון הראשון מיום 17.4.16

10. ביום 17.4.16 התקיים הדיון הראשון בתיק לפני כבוד הרשמת הבכירה מאירוביץ. בדיון נחקרו מנהל התובעת והנתבעת על תצהירים שנחתמו על ידם בקשר לבקשת התובעת להטיל עיקולים זמניים.

הדיון השני מיום 3.7.16

11. ביום 3.7.16 התקיים הדיון השני בתיק לפני כבוד השופט אלקלעי. בדיון, נמחקה בהסכמת הנתבעים בקשתם לסילוק התביעה נגדם על הסף ונקבע לוח זמנים למיצוי הליכים מקדמיים והגשת ראיות.

הגשת ראיות ושינוי המותב

12. התובעת הגישה ראיותיה ביום 14.3.17 וראיות הנתבעים הוגשו ביום 4.7.17. ביום 30.3.17 ניתנה על ידי כבוד השופט אלקלעי החלטה לפיה, מכיוון שניתן על ידו בתיק אחר פסק דין כנגד חברת אקסיוס, בו הרים את המסך בין חברת אקסיוס לבין הנתבע, תוך חיובו באופן אישי בסכום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

התביעה, ותוך שבית המשפט מביע את דעתו על אמינותו של הנתבע, התיק ישמע לפני מותב אחר. התיק הועבר למותב זה.

הדיון השלישי ביום 9.7.17

13. ביום 9.7.17 התקיים הדיון השלישי בתיק לפני מותב זה. נקבע מועד לשמיעת ראיות ונקצבו זמני חקירה.

הדיון הרביעי ביום 21.12.17

14. ביום 21.12.17 התקיים הדיון הרביעי ובו נחקרו מנהל התובעת והנתבעים. הנתבעים הודיעו לבימ"ש כי מוותרים על קיום דיון נוסף לצורך חקירת עד נוסף מטעמם.

סיכומי התובעת

15. התובעת הצביעה על שינוי בקו ההגנה של הנתבעים, כאשר בעת חקירתם טענו שנציג השיווק עדכן התובעת לגבי מצב החברה, אולם לא הוגש תצהיר מטעמו והם אף ויתרו על זימונו כעד. התובעת טענה כי התנהלות הנתבעים לאחר חתימת הסכם ההלוואה מעידה כי התכוונו מלכתחילה להונות התובעת שכן לא העבירו כספי ההלוואה ללווה, אלא עשו בהם ככל העולה על רוחם ובניגוד להסכם ההלוואה.

סיכומי הנתבעים

16. הנתבעים שבו וטענו בסיכומיהם כי התובעת הצהירה בחוזה כי ערכה בדיקותיה ולכן טוענת כנגד מסמך בכתב. כמו כן, שבו על טענותיהם להעדר עילה והעדר יריבות. הנתבעים הסבירו כי זנחו זימון סוכן השיווק שכן לא היה צורך בעדותו. עוד נטען כי ע"י העברת כספי התובעת ליעד אחר, הועילו לתובעת שכן אחרת הכספים היו מגיעים לידי הנאמן. כמו כן נטען שאין להתעלם משאלת אחריות התובעת במעשיה ומחדליה לנזק הנטען על ידה שכן בנקל אמורה הייתה לגלות ה"הליכים המשפטיים" במרשמים פומביים בשים לב שעיסוקה העיקרי הינו השקעות בסיכון גבוה. עוד נטען כי פסק הדין בעניין הנתבע שניתן בשנת 2017, בוטל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

סיכומי תשובה

17. התובעת טענה בסיכומי תשובתה כי סעיף הוויתור המוזכר בסיכומי הנתבעים אינו נוגע לתובענה זו כי מתייחס לווייתור לאקסיום על טענות נגדה.
לעניין ביטול פסק הדין נגד הנתבע נטען כי הוא בוטל במסגרת הסדר פשרה לפיו נשאו הנתבעים בתשלום סכום פסק הדין שנקבע ע"י בימ"ש קמא ו/או בחלקו, שאם לא כן אין כל היגיון בכך שמי שערערו "התקבל" מתחייב שאין לו טענות.

דיון והכרעה

18. לצורך הכרעה במחלוקת, על בימ"ש לקבוע האם הנתבעים הציגו מצג שווא, ו/או בצעו מעשה מרמה ו/או הונאה כלפי התובעת וככל שכך יקבע, האם בשל מעשים אלה, הנזק שנגרם הוא אבדן כספי ההלוואה בתוספת רבית.

השתלשלות הדברים

19. במסגרת החלטה של כבוד הרשמת הבכירה מאירוביץ שאוזכרה קודם לכן נקבעו הממצאים שלהלן:

20. התובעת, חברה המבצעת השקעות שונות ועסקאות פיננסיות בישראל ובעולם הלוותה ללווה, חברה קנדית בשם Ontario Inc 2214509 סך של 1,000,000 לשם ביצוע עבודות בנכס מסחרי בקנדה שבמרכז Centerpiont Plaza. הנתבע בעלי 40% מהמניות והנתבעת בעלת 60% מהמניות. כמו כן, הם בעלי תפקידים בלווה.

21. ביום 6.8.15 נחתם הסכם הלוואה בין התובעת לבין הלווה. כבטוחה למתן ההלוואה שועבדו מניות הלווה המוחזקות ע"י חברה קפריסאית בשם Olencetarto Holdings Ltd.

22. על ההסכם חתמה הנתבעת בשם הלווה. ביום 9.8.15 בזיקה להסכם בין הצדדים, העבירה התובעת את סכום ההלוואה לידי חברת אי ברוקר מסחר וניירות ערך בע"מ (להלן: "אי ברוקר"). בפועל, כספי ההלוואה לא הגיעו לידי הלווה ולאחר חודש דצמבר 2015 הוברר לתובעת כי הלווה נכנסה להליך הקפאת הליכים כנגדה, עפ"י בקשתה עוד מיום 22.6.15, משמע, עובר לחתימה על הסכם ההלוואה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

23. עובר לחתימת הסכם ההלוואה נערך מו"מ שכלל פגישות שהתקיימו עם הנתבע. כאשר התגלה דבר חדלות פרעונה של הלווה והעובדה שהלוואה התובעת אינה רשומה בספרי הלווה, התקיימה פגישה נוספת עם הנתבע ובה סוכם כי הסכם ההלוואה יבוטל וההלוואה תעבור לחברת אקסיום גלובל אינווסטמנטס (להלן: "אקסיום") שהינה חברה פרטית הרשומה בישראל שהנתבעים מחזיקים במניותיה. חברה זו עוסקת בגיוס משקיעים פרטיים במסגרת קבוצות השקעה בנדל"ן בישראל ובחור"ל באמצעות חברות מקומיות שבהן נמצאים הנכסים, כדוגמת הלווה.

24. בסופו של יום, הניסיון להעביר את ההלוואה לחברת אקסיום לא יצא אל הפועל מאחר שזמן קצר לאחר מכן היא נכנסה להליכי פירוק המתנהלים בבית משפט המחוזי בת"א.

האם הציגו הנתבעים מצג שווא, ו/או בצעו מעשה מרמה ו/או הונאה כלפי התובעת ?

25. התובעת טענה כי במהלך המו"מ שקדם לחתימת חוזה ההלוואה, הנתבע שניהל המו"מ מטעם הלווה הסתיר ממנה מידע מהותי בדבר הגשת הבקשה להסדר עם נושים ומינוי נאמן.

26. לא זו אף זו, גם כאשר נחתם הסכם ההלוואה בחתימת הנתבעת, פרטים מהותיים אלה, לא נכללו בהסכם.

האם המידע לגבי הגשת הבקשה להסדר נושים ומינוי נאמן הינו מידע חיוני ומהותי שחובה היה על הלווה לגלותו למלווה ?

27. מכאן, שתחילה יש לקבוע כי תוכן הגשת הבקשה להסדר נושים ומינוי הנאמן הינם פרטים מהותיים שהיה על הנתבעים לגלות במהלך המו"מ ולכלול במצגי הלווה.

28. מלווה, נותן אשראי על יסוד המידע לגבי הלווה והבטוחות שהלווה מעמיד לצורך הבטחת החזר ההלוואה, ככל שלא יהיה באפשרות הלווה לפרוע תשלום, או תשלומי, החזר ההלוואה והרבית, ככל שנקבעה רבית.

29. מלווה עסקי, וזה המצב בענייננו, שאינו מלווה לשם שמיים, אלא לצורך השאת רווח, קובע את גובה הרבית והיקף הבטוחות על פי הסיכויים והסיכונים בעסקה.

30. מטרת העסקה הייתה להעמיד הלוואת גישור לשלוש שנים בסך של מיליון ₪ כדי להחליף המממן של הלווה אותה עת שלא הסכים לממן שיפוץ המבנה בעלות של שלושה מיליון ₪. השיפוץ נועד לצורך שינוי המבנה שהתאים לשוכר אחד למבנה שמושכר למספר שוכרים. הנתבע הציג למנהל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

התובעת מכתבי כוונה של אותם שוכרים בכוח לשכור שטחים במבנה לאחר ביצוע השיפוץ (ראה תיאור מנהל התובעת בעמוד 33). לעניין זה, לא היו חילוקי דעת.

31. קבלת ההלוואה מהתובעת בסך של מיליון ₪, נועדה לספק ללווה שליש מהסך של שלושה מיליון ₪ שנדרש לצורך ביצוע השיפוץ. חשיבות ההלוואה הייתה בכך, שהיא אפשרה ללווה להציג כלפי מוסדות אשראי הון עצמי בגובה שליש מסכום השיפוץ וכך לקבל מאותם מוסדות אשראי יתרת הסכום בהלוואה נוספת.

32. הגשת בקשה לבימ"ש לצורך עיכוב הליכי נושים נגד חברה לקראת גיבוש הסדר נושים שעשוי לכלול וויתור של הנושים על חלק מהחוב כלפיהם, והפקדת ניהול החברה בידי קצין בימ"ש, דהיינו, נאמן, מפקיעה סמכות הניהול הבלעדית של החברה ממנהליה, ומעבירה סמכויותיהם, כולן, או חלקן, לידי בימ"ש.

33. כמו כן, ישנו סיכוי שככל שלא יושג הסדר נושים, יינתן צו לכינוס נכסיה של החברה שמבקשת ההסדר, כפי שאכן ארע לגבי הלווה, היא, חברת הנכס.

34. לא זו אף זו, לענייננו, בתצהיר שתמך בבקשה להארכת מועד להגשת הסדר נושים, הנתבעת הצהירה כלהלן:

בסעיף 4 הצהירה הנתבעת כי אם לא תינתן ללווה ארכה כדי להגיש הצעה לנושים, הלווה תיכנס לחדלות פירעון והנושים שאינם מובטחים, כגון התובעת, יאבדו כספם.

בסעיף 19 הצהירה הנתבעת כי הבנק המלווה סירב להאריך המשכנתא והודיע שהוא יעמיד ההלוואה לפירעון מידי.

35. כמו כן, הנאמן העריך בפנייתו אל הנושים כי מצבת החוב עומדת על סך של 15 מיליון דולר קנדי.

36. מכאן, שלא רק ברמה המושגית הייתה חשיבות להציג הבקשה שהגישה הלווה, אלא, גם לנוכח הפרטים המסוימים שכללה. כל זאת, ללמדך על חשיבות הבאת תוכן הבקשה לידיעת המלווה.

לעניין זה ראה דברי מנהל התובעת בעמוד 41 בשורה 14 שאם היה "יודע שהחברה נמצאת בהליך של הגנה מפני נושים, זה אומר שזו חברה שאני לא נותן לה הלוואה, זה הכל, חד וחלק".

37. מכאן גם שהמידע שהתובעת טענה כי לא נמסר לה הוא מידע חיוני שחובה היה על הלווה לגלות למלווה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-02-21844 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

38. למעלה מן הדרוש יוער, כי הנתבעים לא חולקים באופן מפורש על חיוניות המידע, אלא טוענים כי התובעת הייתה אמורה לגלות אותו בעצמה, ולחלופין כי גילו המידע לתובעת.

האם התובעת אמורה הייתה לגלות המידע בעצמה ?

39. לא הובא כל הסבר משכנע לטענה זו לפיה לווה זכאי להסתיר כביכול ממלווה פרטים חיוניים למרות שהם בידיעתו של הלווה ולצפות כי המלווה יגלה הפרטים החיוניים בעצמו.

40. הנתבעים טענו כי התובעת הצהירה כי עשתה בדיקותיה. אולם, החוזה כלל נספח ד' שאמור היה לכלול את סיכוני ההשקעה. מכאן שאת הצהרת התובעת לגבי בדיקות שערך, יש לפרש כמתייחסת לסיכונים שגם הלווה לא היה ער להם ולא היה אמור להיות ער להם.

41. המידע לגבי הגשת הבקשה לבימ"ש בקנדה להסדר נושים, תוכן הבקשה ומינוי הנאמן הוא מידע מהותי וחיוני שהלווה הייתה ערה לו. לכן, חלה עליה חובה ברורה להביאו באופן בולט לידיעת המלווה, וטענת הלווה כי הצהרת התובעת כי ערכה בדיקותיה, פטרה כביכול הלווה מגילוי המידע המהותי והחיוני שהיה בידיעתה, נדחית.

42. לא זו אף זו, הנתבעים טענו שאין להתעלם משאלת אחריות התובעת במעשיה ומחדליה לנזק הנטען על ידה שכן בנקל אמורה הייתה לגלות ה"הליכים המשפטיים" במרשמים פומביים בשים לב שעיסוקה העיקרי הינו השקעות בסיכון גבוה.

43. אולם, הנתבעים לא הציגו ולו שמץ של ראיה למסמך פומבי בו כביכול התובעת אמורה הייתה לגלות את המידע שהנתבעים הסתירו ממנה.

44. אין לבימ"ש אלא להסכים עם טענת התובעת לפיה הנתבעים בעזות מצח מייחסים לתובעת רשלנות בכך שלא גילתה כי הנתבעים רימו אותה וגזלו את כספה. לעניין זה ראה דברי מנהל התובעת בעמוד 30 בשורה 6 "אני לוקח על עצמי אחריות על בדיקת הנכס, בהנחה שלא מרמים אותי".

האם הנתבעים גילו לתובעת המידע החיוני ?

45. מנהל התובעת טען באופן עקבי הן בכתב התביעה, הן בתצהירו והן בחקירתו כי המידע החיוני לא גולה לו ובימ"ש לא מצא כל סדק ברצף עקבי זה של גרסת התובעת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-02-21844 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

46. הנתבעים אישרו בסיכומיהם כי על פי עצת עו"ד קנדי הגישה הלווה ביום 22.6.15 בקשה לעכב ההליכים נגדה וכי הבקשה התקבלה, ניתן צו הגנה ומונה נאמן וטענו כי ממכתב הנאמן מיום 27.7.15 עולה כי החברה הייתה פעילה ולא הייתה חדלת פירעון.
47. עוד נטען כי שעות ספורות לפני אישור הסדר הנושים בדיון ביום 4.11.15, השותף המקומי נסוג בו ולכן מונה כונס נכסים. כמו כן, ניתן בישראל צו עיקול זמני נגד אקסיום שאמורה הייתה לפעול לרכישת הנכס מהגורם המממן ופרסום כתבה שהכפישה הנתבעים גרם לשיתוק פעילות אקסיום וזו נקלעה לחדלות פירעון.
48. כאמור לעיל, הנתבעים טענו כי **"בהתאם לנתונים המסחריים והמשפטיים שנמסרו, התובעת בחרה לבצע השקעתה על סיכוייה וסיכוייה"**, אולם הוסיפו וטענו כי המידע החיוני הובא לידיעת התובעת.
49. אולם, הטענה כי המידע החיוני הובא לידיעת התובעת לא נטענה במפורש בכתב ההגנה או בתצהירים, אלא עלתה לראשונה במסגרת החקירות של הנתבעים.
50. סיכומי הנתבעים מתבססים על גרסה שהופיעה לראשונה בעת חקירת הנתבעים לפיה הנתבעים הוכיחו כי מצבה של הלווה וההליכים שננקטו נגדה גולו לתובעת בפגישות ובשיחות טלפון. כמו כן, נטען שהיועץ המשפטי של הלווה שהכין ההסכם **"לא מצא לנכון לציין"** בהסכם קיום ההליך בעניין הסדר נושים ומינוי נאמן.
51. כאשר התבקשה הנתבעת לאשר שהטענה לא הוזכרה בתצהירה ענתה **"יכול להיות"** (ראה בעמוד 66 שורה 16). הנתבעת לא חלקה בעמוד 66 בשורה 1 על כך שהייתה אמורה לגלות למנהל התובעת המידע **"אני לא אמרתי שאני לא מחויבת לגלות"**. אולם, טענה **"גילו לו, למיטב הבנתי, זה מה שאמרו לו"**. אלא שלגבי טענה זו התברר שהנתבעת אינה יודעת ליתן מידע מדויק ועקבי. תחילה אמרה באופן כללי ש**"נאמר לי על ידי הצוות שעבד מולו, שנמסר לו"** (ראה בעמוד 66 שורה 9). לאחר מכן, בעמוד 69 בשורה 28 נקבה בשמם של הנתבע ושל הסוכן איתן ברנדויין כמקור המידע לפיו המידע החיוני הועבר כביכול לתובעת.
52. הנתבע טען כי ההסכם הוכן בתבנית כללית לכל המשקיעים ע"י עו"ד פסקין מטעם הלווה (ראה בעמוד 81 בשורה 12) וכי הוא לא הציג מצב הדברים בלווה למנהל התובעת, אלא היועץ המשפטי של הלווה שהכין החוזה (ראה בעמוד 80 משורה 6). הנתבע לא ציין מי שלח הנוסח של הטיוטא למנהל התובעת (ראה בעמוד 81 בשורה 12). הנתבע אישר שכאשר קיבל מנהל התובעת הטיוטא של הסכם ההלוואה, כבר ניתן צו הגנה, וכאשר נשאל הכיצד נשלח הסכם שאינו כולל מידע זה למנהל התובעת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

ולמשקיעים אחרים ענה בעמוד 82 בשורה 23 "אני אומר את זה בצורה ברורה, למה, לא בצורה, היו, למעט גלעד היו עוד משקיעים שהשקיעו באותו פרק זמן, מהסיבה הפשוטה שהיה תהליך ברור וגם הוצג, זה מופיע גם".

53. ברי שתשובת הנתבע אינה אמת שכן אין חולק שההסכם לא כולל המידע החיוני וגם לא מי מהמסמכים שהעבירה הלווה לתובעת.

54. הנתבע נשאל מדוע לא העיר לעו"ד פסקין שנוסח ההסכם שהוכן לצורך גיוס הון אינו כולל המידע החיוני ועל כך ענה בעמוד 83 בשורה 6 כלהלן:
"לדאבוני בדיעבד לא, אני אומר את זה בצורה כמו שבדיעבד, אם היה את אותו נושא, היה גם מתווסף אותם הסכמי LOI, את אותם הסכמי מצגת מלאה, היה הרבה יותר קל כל הדיון הזה כאן, אבל לדאבוני אני לא היועץ המשפטי, ואני אומר לך עוד פעם שמה שברור לחלוטין, כב' הש' הדר: לא, אבל כשאמרת "לא" למה התכוונת? שאיש לא העלה את העניין? העד, מר עצמון: לא, לא עלה. כמו שלא עלה, גם כב' הש' הדר: אני יותר מחדד, אתה אומר "עורך דין פסקין לא העלה", ואני שואל אותך אתה אמרת לעורך דין פסקין "תגייד לי, למה אתה לא מציין שיש צו הגנה?" העד, מר עצמון: לא, לא, לא, זה מתפקידי, אני לא משפטן, זה לא התפקיד שלי." לאחר מכן, אולי מכיוון שהבין שתשובתו אינה מקובלת, ביקש להשלים אותה ובין היתר אמר בשורה 27 "ולכן אני לא משפטן, ולדאבוני חבל שזה לא היה שם מופיע, היה הרבה יותר קל היום." ראה גם דבריו של העד בעמוד 96 משורה 25 שם חזר על אותה הבעת צער בדיעבד תוך העלאת התירוץ לפיו אינו משפטן.

55. מכאן שהנתבע אישר כי הדברים לא הובאו לידיעת התובעת וניסה לגלגל האחריות ליועץ המשפטי של הלווה. אולם, הנתבעים לא מצאו להעיד עו"ד פסקין, או להגיש נגדו הודעה לפיה עליו לשפותם ככל שיקבע כי הנתבעים אחראים לפצות התובעת. ראה תשובת הנתבע בעניין זה בעמוד 97 בשורה 23 בה ניסה להסביר מדוע לא שלח הודעה כנגד עורך דין פסקין "אני לא אמרתי שהוא התרשל".

56. בנוסף לניסיון לגלגל האחריות על עו"ד פסקין, כאשר נשאל מדוע הוא לא גילה לתובעת המידע החיוני, שב והפנה בעמוד 84 לסוכן שהועסק ע"י הלווה, מר איתן ברנדווין, שלדבריו פגש בפעם הראשונה את מנהל התובעת. כאשר נשאל במפורש האם גילה למנהל התובעת שהלווה בהקפאת הליכים ענה בעמוד 85 בשורה 5 בלשון רבים "נאמר בצורה ברורה את המצב".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-02-21844 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

57. מנהל התובעת העיד בעמ' 23 בשורה 28 כי שתי הפגישות שהתקיימו לפני החתימה על ההסכם נערכו בנוכחות הנתבע ומר ברנדווין וכי הנתבע הוא שדיבר מטעם הלווה (ראה בעמוד 25 בשורה 9) ומר ברנדווין "ישב למעשה בשקט".

58. מנהל התובעת עמד בעמוד 27 בשורה 1 על כך שלא קיבל "מסמכי פרוק של החברה, שאותם מעולם לא קיבלתי".

59. לנוכח גרסת מנהל התובעת, כאשר הנתבע נשאל מי אמר למנהל הנתבעת המידע החיוני? ענה בשורה 13 "א' אני מעריך שאיתן הבהיר לו את העניין, אני לא". אחר כך, הסביר כי אמר שהוא "מעריך" שאיתן אמר הדברים, כי הוא לא השתתף בפגישה הראשונה, אלא בשנייה ו"הפגישה התנהלה בהתאם למצב".

60. כאשר בימ"ש חידד ושאל בעמוד 86 האם הנתבע שמע בפגישה השנייה את עצמו, או את איתן, אומרים למנהל התובעת שהחברה בהקפאת הליכים ענה בשורה 4 "כן, כן". אולם, כשבימ"ש חידד ושאל מי אמר זאת למנהל התובעת, הנתבע, או איתן? ענה בשורה 6 "אם אני אמרתי את זה או איתן לא זכור לי נאמר, אבל זה נאמר בצורה ברורה ומפורשת".

61. גם לגבי המידע לגבי מצבת החובות שפרט הנאמן במכתבו לנושים, הנתבע נשאל פעם אחר פעם, האם המידע הובא לידיעת התובעת, שכן לא נכלל בהסכם ובנספחיו, ובכל פעם מצא לענות תשובות מתחמקות לפיהם מנהל התובעת ידע, אך לא אמר, מי אמר לו וכיצד (ראה מעמוד 91 עד 93).

62. בעניין אחד, הנתבע הודה, בעמוד 88 בשורה 28, כי לא זכור לו שצו ההגנה הוצג למנהל התובעת.

63. תשובותיו המשתנות והמתחמקות של הנתבע (ראה גם ניסינו הכושל על פני כל עמוד 87 לחקירתו למצוא בתצהירו המקום בו הצהיר כטענתו כי המידע החיוני נמסר למנהל התובעת) מצטרפות למארג נסיבות לפיהם אין ליתן אמון בגרסתו. הגרסה הינה גרסה כבושה שכלל לא הופיעה בתצהירו ואותו איתן לא העיד. זאת, למרות שבימ"ש היה מוכן לקבוע ישיבה מיוחדת לצורך העדות. הנתבעים שטענו בבקשה שהגישו בסמוך לשמיעת הראיות כי העדת מר ברנדווין "חיונית" שינו לאחר מכן טעמם וטענו בסיכומיהם, כי לא היה צורך בהעדת מר ברנדווין.

64. אין לקבל טענה זאת שכן מרגע שהמידע החיוני לא נכלל בהסכם, ככל שהנתבעים ביקשו לשכנע בימ"ש כי המידע נמסר למנהל התובעת בעל פה ע"י איתן, היה עליהם להעיד אותו איתן. ולראיה, הנתבעת טענה שאיתן עדכן אותה בעל פה שהמידע החיוני הועבר לתובעת וכאשר הנתבע, ניסה לשכנע בימ"ש בדבר נכונות גרסתו אמר בעמוד 99 בשורה 5 "גם איתן יעיד על זה".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

65. לא זו אף זו, אין כל ראיה כי התקיימה ישיבה נפרדת בין איתן לבין מנהל התובעת (ראה תשובת הנתבע בעניין זה בעמוד 99 בשורה 22 "אז אתה אומר, אז אתה אומר"). ברי שרק איתן יכול היה להעיד מטעם הנתבעים על קיום אותה פגישה נפרדת בה רק הוא ומנהל התובעת נכחו ושבמהלכה כביכול עדכן מנהל התובעת לגבי המידע המהותי. כאמור לעיל, מנהל התובעת אכן העיד שגרסה זאת של הנתבע לגבי ישיבה בה רק איתן נכח מטעם הלווה, אינה נכונה.

66. מרגע שהנתבעים החליטו לוותר על העדתו של אותו איתן פועלת לחובתם חזקה שאילו העיד איתן היה שולל גרסת הנתבע כי המידע החיוני נמסר כביכול בעל פה למנהל התובעת ע"י איתן, או ע"י הנתבע בנוכחות איתן (ראה ע"א 4697/05 גבאו אסטבלישמנט נ' דוד דודאי [פורסם בנבו] (27.8.12)).

67. אשר על כן, קובע כי הלווה לא גילתה לתובעת מידע חיוני ולכן הציגה מצג שווא העולה כדי מעשה מרמה והונאה כנגד התובעת עקב חומרת הסתרת המידע ובשים לב לכך שהיה על הלווה להבין כי עלולה לגרום למלווה נזק כבד.

68. מסקנה זו מתבססת על השתלבות המעשה החמור של הסתרת המידע המהותי, עם מעשים חמורים נוספים שביצעה הלווה שאין לגבי התקיימותם מחלוקת, ע"י העברת כספי ההלוואה ליעד אחר, אי רישום ההלוואה בספריה של הלווה והסתרת המידע על ההלוואה מהנאמן.

69. התובעת הציגה את נספח ג' שמתעד תנועות כספיות בחשבון הבנק בו התקבלו כספי ההלוואה. ראה עדות מנהל התובעת בעמוד 52 לפיה במסגרת הליכי פרוק אקסיום גילה דף חשבון של החברה הקפריסאית הנמצאת בבעלות בלעדית של הנתבעים "שם רואים את הכניסה של הכסף שלי, מיליון ₪, ומיד לאחר מכן העברה של 400,000 ₪". בעמוד 54 בשורה 11 העיד "אני לא מאמין שעוד מיליון ש"ח נכנסו לחשבון הזה ספציפית באותו יום וביום הזה בלבד".

70. הנתבעים טענו כי הנספח הוגש שלא כדין ו"יתכן כי התשלום משויך בכלל למשקיע אחר". אולם הנתבעת שעומתה עם הנספח בחקירתה, לא חלקה על תוכנו. היא לא ידעה להסביר התנועות, ראה תשובתה בעמוד 74 בשורה 25 "אני לא יודעת אם זה המיליון ₪". כאשר נשאלה האם החשבון רוקן ונותר בו הסך של 9 ₪ ענתה בעמוד 76 "לא יודעת להגיד לך".

71. גם הנתבע לא השיב תשובה עניינית, לרבות לעניין המקריות של התקבלות סך של מיליון ₪ בחשבון בדיוק באותו מועד בו הפקידה התובעת הסך של מיליון ₪. הנתבע נשאל האם התקבלו סכומים דומים באותה תקופה ולא ידע להשיב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-02-21844 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

72. מכיוון שמועד קבלת הכספים בחשבון תומך בעמדת התובעת כי הסכום בסך של מיליון ₪ המופיע כתקבול, הוא סכום ההלוואה, היה על הנתבעים להציג עמדה נגדית לעניין פרטי אותו תקבול ולא להסתפק בהשערה כי יתכן ומשויד למשקיע אחר.

73. מכאן שהוכח כי בעלי הלווה רוקנו את החשבון של אי ברוקר ששייך לחברה הקפריסאית בבעלותם, בו התקבל התקבול, כאשר סכום ההלוואה כלל אינו מגיע ללווה.

74. הנתבעים טענו כי "לחלופין" הכספים לא הועברו לשימוש אישי שלהם. טיעון זה אינו מעלה ואינו מוריד לעניין עצם העובדה שהנתבעים הסיטו כספי התובעת ליעד אחר ללא הסכמתה וללא ידיעתה ובניגוד להתחייבות הלווה על פי ההסכם.

האחריות האישית של הנתבעים

75. התובעת טענה כי הנתבעים, בעליה הבלעדיים ומנהליה של הלווה, חבים באופן אישי בהחזר ההלוואה שניתנה לה. זאת, מכיוון שהסתירו מהתובעת, בין במסגרת המו"מ בין הצדדים ובין במסגרת הסכם ההלוואה שנחתם, העובדות שלהלן:
החברה שבבעלותם ובניהולם נקלעה לחדלות פירעון שלושה חודשים קודם לחתימת הסכם ההלוואה עת הודיע הבנק המממן על מימוש מידי של הבטוחה, היא הנכס היחיד המצוי בידי הלווה וכי הם הגישו בשם הלווה בקשה להקפאת הליכים במסגרתה מונה ללווה נאמן כחודש וחצי קודם לחתימת הסכם ההלוואה.

76. התובעת טענה כי הנתבעים ניהלו מו"מ בחוסר תום לב עם התובעת, בין היתר, ע"י העברת "מאות מסמכים וטבלאות אקסל" במטרה ל"הרזים" התובעת.

77. הנתבע הוא מבעלי הלווה באמצעות החברה הקפריסאית שבבעלותו יחד עם הנתבעת ותאר עצמו בעמוד 97 בשורה 10 "אחראי על השיווק מול אותם סוכנים שמדברים עם המשקיעים". מכיוון שהמידע החיוני היה בידיעתו, ומכיוון שידע, ואמור היה לוודא, מה הוא המידע שנמסר במסגרת השיווק, ומכיוון שבימ"ש לא נתן אמון בגרסתו המעורפלת לגבי האופן בו נמסר המידע החיוני לתובעת, הרי הוא באופן אישי יצר מצג שווא העולה כדי מעשה מרמה והונאה כלפי התובעת.

78. הנתבע נשאל הכיצד לא העביר המידע החיוני לתובעת לנוכח ניסיונו הרב בגיוס השקעות ועל כך ענה בעמוד 111 שלא יכול להיות שמנהל התובעת לא היה ער למידע החיוני.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

79. כאמור לעיל, בנוסף להסתרת המידע החיוני מהתובעת, מעשה התרמית שעולה כדי הונאה כלל גם העברת כספי התובעת ליעד שונה ואי ציון ההלוואה בספרי הלווה ובדיווח על התחייבויות הלווה.

80. לגבי הנתבעת הדברים ברורים שכן היא כיהנה כגזברית הלווה, כפי שהציגה עצמה לפני בימ"ש הקנדי, ולכן יש לה אחריות להעברת הכספים ליעד אחר בניגוד ברור לתוכן ההסכם עם הלווה עליו חתמה. מכאן, שהיה עליה לוודא שההסכם יכלול המידע החיוני.

81. הנתבעת נחקרה, במסגרת הדיון בבקשה לביטול העיקולים הזמניים באשר להיעלמות כספי ההלוואה שלא הגיעו ליעדם. לנתבעת, לא הייתה תשובה. ראה דבריה של כבוד הרשמת הבכירה מאירוביץ בהחלטה מיום 26.4.16 בעניין זה:

"מעיון בתצהיר עולה כי מדובר בתצהיר לקוני שאינו מפרט דבר כלל ועיקר ביחס להסכם ההלוואה שבבסיס התביעה, נסיבות חתימתו וכל שנטען בלשון רפה שהוא נחתם אל מול חברות הנכס המקומיות. אין בתצהיר כל התמודדות עם גורל כספי ההלוואה והטענות שהועלו ע"י המבקשת בבקשה למתן צו העיקול הזמני. ניכר ניסיון רב של המשיבה 2 להרחיק עצמה מכל המחלוקת מבלי לשאת באחריות כלשהי משל הנתונים אינם קשורים אליה. כל זאת כאשר היא חתומה על הסכם ההלוואה עם המבקשת ושוללת את העובדה שהיא מנהלת הכספים של החברה באומרה "אני לא יודעת לאן הלך הכסף" (עמ' 10 לפרוט'). בהמשך חקירתה בביהמ"ש כאשר עומתה עם העובדה שהיא רשומה כמנהלת כספי בחברת אונטריו בלית ברירה השיבה "יש לי תפקיד רשמי כזה .. לא עשיתי זאת בפועל" (עמ' 11 לפרוט'). כמו כן בחקירתה עומתה המשיבה 2 עם העובדה שבנספח הסיכונים להסכם ההלוואה לא פורט דבר על כך שחברת אונטריו נמצאת בהקפאת הליכים והיא אישרה שאכן כך."

82. בחקירתה לפניי, הנתבעת אישרה בעמוד 72 בשורה 10 כי היא קיבלה ההחלטות לא להעביר הכספים.

83. לגבי אי רישום ההלוואה בלווה, הנתבעת טענה בעמוד 73 בשורה 14 כי היא נרשמה בהנהלת החשבונות "ולא דיווחנו אותם לנאמן, כי לא ידענו מה היה הסטטוס בסוף התהליך".

84. הנתבעת העידה בעמוד 57 בשורה 20 כי הפניה היזומה של הלווה באמצעותה לבימ"ש לצורך מתן הגנה מפני הנושים היא בגדר "מהלך טכני" על פי עצת עו"ד כדי לשפר מעמד מול הבנק. אולם, אם היה מקום לקבל גרסה מתממת זאת, ואין, אזי, אם היה ספק לגבי ידיעתה של הנתבעת לגבי חשיבות ורגישות ההליך, הוא הוסר לנוכח עיון בתצהיר הנתבעת שהוגש בקנדה. הנתבעת ביקשה בשם הלווה ארכה עד 4.9 לצורך השגת הסדר, פן תקלע הלווה לחדלות פרעון. ברי שמידע זה היה עליה לכלול בהסכם עליו חתמה לאחר שחתמה על התצהיר. הנתבעת אישרה שהבינה חומרת המצב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

עת חתמה על התצהיר בעמוד 61 "אני יודעת ש(הנושים – ע.ה.) לא היו מקבלים" כספם, אם לא היה מושג הסדר.

85. הנתבעת העידה בעמוד 65 בשורה 5 כי "אנחנו באמת האמנו שנגיע בשלום לסוף התהליך". מכאן שהנתבעת סברה כי יש להסתיר מהתובעת המידע הבעייתי שכן אחרת, התובעת לא תסייע ללווה להחלץ מהמשבר וכדי להחלץ מהמצוקה, מבחינת הנתבעת, כל הדרכים כשרות, כולל הטעיית התובעת ע"י הסתרת מידע מהותי.

86. לגבי הנתבע, יש להוסיף ולציין כי ניסה לגלגל האחריות בעמוד 100 בשורה 10 לגבי הסטת סכום ההלוואה ליעד שונה בטענה ש"לא היה לי שום קשר לנושא הכספים בחברה", בעמוד 107 בשורה 27 "לא הייתי מעורה, ולא מעורב ולא יודע לענות על העניין של הכספים" וכן בעמוד 110 בשורה 6 "אני לא יודע, ולא מבין בדברים האלה, לא הייתי מעורב בזה". מכיוון שגם הנתבעת ניסתה לגלגל האחריות לאחריים, הנתבע הסביר שבעניין זה יש לפנות לצחי כהן סמנכ"ל הכספים.

87. מכיוון שהנתבעים הם בעלי החברה הקפריסאית שמחזיקה בכל מניות הלווה, והכספים שאמורים היו להגיע ללווה עברו דרך החברה הקפריסאית, התשובה המתממת של הנתבע לפיה לא ידע מה עם הכסף, אינה מקובלת.

88. כמו כן, ראה הטענה בעמוד 108 בשורה 5 כי הוא "מעריך" מי היה מורשה החתימה בחברה שבצעה העברת הכספים ליעד שונה (חברת אי ברוקר). בעניין זה הנתבע גלגל האחריות בשורה 13 על הנתבעת ושוב על מר כהן.

89. לנוכח גלגול האחריות על הנתבעת, כשבימ"ש הקשה בשורה 17 ושאל היעלה על הדעת שהנתבעים לא דיברו ביניהם לגבי העברת כספי משקיע, כאשר הטיפול מול המשקיעים הוא באחריות הנתבע, ענה בשורה 22 "לא, לא, לא נכנס לעניין של מה היא עושה על דעת עצמה או לא עושה על דעת עצמה".

90. כשהבין הנתבע, תוך כדי מתן התשובה, שעליו לתמרן בזהירות בין הניסיון הברור שלו להרחיק עצמו מהמעשה החמור של העברת הכספים ליעד שונה, לבין האפשרות שיעלה קצפה של הנתבעת עליו כשתגלה כי גלגל האחריות עליה, ניסה להקהות חומרת הדברים ע"י גלגול האחריות רק על סמנכ"ל הכספים. על כך כבר נאמר, להצלחה בעלי מניות מאושרים ומעושרים רבים, אך הכישלון הוא נחלת סמנכ"ל הכספים. יובהר כי נמנע מסמנכ"ל הכספים להגן על עצמו בהליך זה שכן לא הובא כעד להזים טענות הנתבע בעניינו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

91. גם בעניין זה, מכיוון שהנתבעים ניסו לגלגל האחריות להעברת הכספים ללא ידיעתם ע"י אותו מר כהן, היה עליהם לזמנו להעיד, אולם הם לא עשו כן ולכן חזקה שאם היה מגיע להעיד, היה סותר גרסת הנתבע.

92. לא זו אף זו, לנתבע לא הייתה בעמוד 102 בשורה 25 תשובה מניחה הדעת מדוע כאשר הופתע לשיטתו ללמוד שהכספים הועברו ליעד שונה לא פנה בעניין זה אל סמנכ"ל הכספים.

93. על פני כל עמוד 104 וחלק מעמוד 105 לפרוטוקול חקירתו, הנתבע סתר עצמו פעם אחר פעם בסוגיה מתי נודע לו שהכסף "הלך" ולבסוף התנצל בעמוד 105 בשורה 12 וטען שלא זוכר. לאחר מכן, לא הצליח לענות בעמודים 105 ו-106 לשאלה מתי בדיוק עדכן מנהל התובעת שהכסף "הלך". כמו כן, לא ענה בעמוד 107 לשאלה מדוע לא עדכן מנהל התובעת מיידית שהוחלט על מימוש הנכס.

94. הנתבעים טענו בסיכומיהם כי "לא היו אחראים לנושא ניהול הכספים אשר הועברו ממשקיעים בגין השקעותיהם, ולא נטלו חלק בניהול ענייני הכספים של הקבוצה ברמה היום – יומית." אין לקבל טענה זאת מהנימוקים שלהלן:
הצדדים לא מצאו להעיד את אותם "דרגי ביניים" כביכול שטיפלו "ברמה היומיומית".
הנתבעת אישרה כי קיבלה החלטות לגבי העברת הכספים.
אין לקבל גרסת הנתבע לפיה כביכול לא היה לו קשר כשותף בבעלות בלווה עם הנתבעת באמצעות החברה הקפריסאית להחלטות מרכזיות, כגון החלטת הנתבעת להעביר כספי התובעת ליעד אחר. ולראיה, הוא גם לא ניסה לטעון שהנתבעת עשתה זאת, כביכול, בניגוד לדעתו, אלא ניסה לגלגל האחריות על סמנכ"ל הכספים שלא זומן להעיד.

95. אילו היה שמץ של אמת בהתממות הנתבעים, ברי כי מיד לאחר שהיו מגלים כביכול את המעשים החמורים שבצעו אותם עובדים ללא ידיעתם, לרבות אותו צחי כהן, היו מגישים נגדם תלונה למשטרה, או שולחים נגדם הודעה בהליך זה. דבר מכל אלה לא נעשה ולא בכדי.

96. הדברים יפים גם במישור היחסים בין הנתבע לבין הנתבעת.

97. הנתבעת הקפידה לדבר בלשון רבים, מספר פעמים, כאשר העידה בעמוד 71 בשורה 1 "אנחנו הבנו שבתקופת הביניים הזאת יכול להיות שכספים יכלו ללכת לאיבוד, אם הם היו מועברים הלאה לנאמן ואנחנו ניסינו למזער עד כמה שאפשר את כמויות הכסף שעברו, עברו כספים, אבל ניסינו באמת למזער את כמות הכסף שעבר החוצה". כך גם בעמוד 72 בשורה 25 לעניין אי רישום ההלוואה בלווה "לא ידענו בתקופת הביניים הזאת מה יקרה בסוף, אם חברת אונטריו תמשיך לנהל את הנכס הזה, אם יהיו שינויים משפטיים אחרים, אנחנו לא ידענו, פעלנו בהרבה אי וודאות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-02-21844 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

בתקופה הזאת, וזה השפיע על ההתנהלות שלנו" כאמור לעיל, השותף היחידי של הנתבעת בבעלות על החברה הקפריסאית ועל הלווה, הוא הנתבע.

98. אשר על כן, קובע כי הנתבעים אחראים ביחד ולחוד **באופן אישי** להסתרת המידע המהותי והחיוני מהתובעת וכן להעברת כספי הלוואה ללא רשותה ליעד אחר, לאי הכללת פרטי הלוואה בספרי הלווה ואי מתן דיווח לנאמן על קיומה.

99. במעשים ומחדלים אלה, נוצרה יריבות בין הנתבעים לבין התובעת הן מכוח סעיף 54 (א) לחוק החברות המייחס לאורגן של חברה אחריות אישית לפעולה, או כוונה, בנוסף לאחריות החברה והן מכוח עוולות נזיקיות וחוזיות המטילות אחריות גם על מי שניהל המו"מ. לעניין הטלת אחריות אישית על אורגן החברה ודחיית הטענה להעדר אחריות אישית, בתואנה שההתקשרות נעשתה אל מול חברה (ראה: ע"א 230/80 פנידר נ' קסטרו פ"ד לח (2) 713 וע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ' קאר סקיריטי בע"מ, פ"ד מח (5) 661).

100. בפן המשפטי נטען בסיכומי הנתבעים כי התובעת לא עמדה בנטל הוכחה מוגבר הנדרש להוכחת מרמה וכי אין די בהפרת חוזה ע"י חברה כדי להרים הנטל באשר להטלת אחריות וחבות אישית של אורגן או נושא משרה הפועל בשמה. ברי שמכלול הממצאים החמורים שפורטו לעיל, לגבי פעולות שביצעו הנתבעים באופן אישי ומתוך קנוניה ביניהם כבעלים יחידים של החברה הקפריסאית, עומד גם עומד בנטל הבאת הראיות והשכנוע המוגבר הנדרש לצורך הטלת האחריות לביצוע המעשים בעלי הגוון הפלילי שבצעו בכספה של התובעת.

101. בצר להם, הנתבעים טענו בסיכומיהם כי "**הפסיקה בישראל גילתה הבנה לצורכיהם של בעלי חברה ב'תקופת הדמדומים' ולניסיונות הנעשים להצלת החברה**". הסתרת מידע חיוני מהתובעת, ומנהאמן, אי רישום הלוואה בספרי הלווה והעברת הכספים ליעד אחר ללא ידיעת והסכמת המלווה אינם מצדיקים "**הבנה**". להפך, מעשים אלה מצדיקים גינוי והוקעה, למען ייראו אחרים ויראו.

טענת הנתבעים להעדר יריבות

102. מרגע שבימ"ש קבע כי הנתבעים חבים באופן אישי למחדלים ומעשים חמורים שהם עצמם ביצעו בפועל, ועל דרך קנוניה, ברי שעצם העובדה שהלוואה ניטלה ע"י תאגיד, אינה מעלה ואינה מורידה ולכן נדחית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

טענת הנתבעים להעדר סמכות עניינית של בימ"ש לדון בתובענה

103. הנתבעים טענו כי מאחר וחברת אקסיוס מצויה בהליכי פירוק הרי שבימ"ש זה נעדר סמכות עניינית לדון בתובענה כך שדין כלל טענות התובעת להתברר במסגרת הליך הפירוק שבמסגרתו הומחו כל זכויות הנתבעים בחברות שבשליטתם למפרקים הזמניים.

104. מכיוון שמעשי ומחדלי הנתבעים נעשו באופן אישי במסגרת עסקה בין הלווה לבין התובעת, הליכי פרוק בעניין חברת אקסיוס, שממילא אינה בעלת זכויות בלווה, כלל אינם חוסים עליהם.

105. דין הטענה לעניין עקיפת הליכי הפרוק של אקסיוס להידחות גם מכיוון שסעיף 7.1 להסכם ההלוואה מחריג מפורשות את אקסיוס וקובע שאינה צד להסכם ההלוואה.

106. בנוסף, בימ"ש מקבל טענת התובעת, כי אילו היה בטענה זו ממש, ואין בה, מפרק אקסיוס היה מתייצב בתובענה זו וטוען זאת.

107. התובענה לא הוגשה נגד הלווה, אלא נגד מעשי ומחדלי הנתבעים באופן אישי ולכן גם אם היו מתנהלים הליכי נשייה נגד הלווה, אלה, לא היו כפופים לניהולם במסגרת הליכי הנשייה נגד הלווה.

טענת הנתבעים כי ההסכמה של התובעת להעברת הכספים ליעד אחר פוטרת אותם מאחריות

108. כאמור לעיל, על פי הסכם ההלוואה, כספי ההלוואה הופקדו ע"י התובעת בחשבון אי ברוקר בבעלות חברה קפריסאית שהיא עצמה בבעלות בלעדית של הנתבעים. משם, סכום ההלוואה היה אמור להיות מועבר ע"י אותה חברה בבעלות בלעדית של הנתבעים ללווה. הנתבעים טענו כי כספי התובעת לא הועברו ללווה "וזאת בכדי למנוע מצב לפיו כספים אלה ילקחו' על ידי הנאמן שמונה לחברת הנכס". עוד נטען כי מנהל התובעת הסכים להעביר הכספים ליעד אחר.

109. לעניין הטענה כי הנתבעים עשו "טובה" לתובעת בכך שלא העבירו הכספים ללווה, אין בטענה זו כדי לסייע שכן בסופו של דבר כספה של התובעת אבד. ראה דברי מנהל התובעת בעמוד 38 בשורה 16 לפיהם "לא נגרם נזק וגם לא נגרמה תועלת כי החברה נכנסה לכינוס נכסים ב – 5 בנובמבר".

110. מכיוון שהנתבעים הסתירו קבלת ההלוואה אצל הלווה, לא דיווחו עליה בספרי הלווה ולא דיווחו עליה לנאמן, החמירו מצב התובעת. זאת מכיוון, שמרגע שאין מחלוקת שכספי ההלוואה אבדו, אזי אבד גם מעמדה של התובעת כנושה כלפי הנאמן, במידה ויהיה באפשרותו להשיב לנושים ולו חלק מכספם. (ראה דברי מנהל התובעת בעמוד 51 "הכונס בקנדה, הכונס לא יודע ממני").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

111. מנהל התובעת העיד בעמוד 46 כי כפי שנוהג מדי רבעון, התקשר לקראת סוף דצמבר 2015 ליעל מנהלת השקעות באקסיום וזו בישרה לו שההלוואה כלל לא רשומה. או אז יצר קשר עם הנתבע טלפונית וביקש ממנו להפגש. מכיוון שהלה שהה בחו"ל הפגישה התקיימה רק ביום 6.1. עוד לפני הפגישה, ולאחר אותה שיחה עם יעל, התפרסמה ביום 31.12 ידיעה שהמיזם שבעניינו ניתנה ההלוואה הגיש בקשת פרוק.

112. כשמתקיימת הפגישה ביום 6.1, מנהל התובעת מבין כאשר הנתבע מאשר המידע לגבי מינוי הנאמן, כי כספה של התובעת אבד ללא בטוחות שיאפשרו לה לגבות החזר ההלוואה. מכאן גם שעד יום 6.1 הנתבעים הסתירו מהתובעת כל השתלשלות הדברים לפני חתימת החוזה ואף לאחריו.

113. בנסיבות אלה, אך טבעי כי מנהל התובעת מנסה "טקטיקה של נחמדות כדי לנסות להציל ההשקעה" (ראה דבריו בעמוד 46 בשורה 17) "אני עשיתי כל שביכולתי על מנת ליצור מצב, שבו אני מקבל את הכסף חזרה".

114. מכאן שאין בהסכמת מנהל התובעת בינואר, **בדיעבד**, להעברת הכספים ליעד אחר, כדי להועיל לנתבעים. ההסכמה ניתנה לאחר שהנתבעים הסתירו מהתובעת מידע חיוני עובר לחתימת ההסכם, מעלו בכספה של התובעת לאחר חתימת ההסכם והעבירו אותו ללא ידיעתה והסכמתה ליעד אחר. לכן, כאשר מנהל התובעת מגלה דבר התרמית, הוא מנסה בפגישה ביום 6.1.16 להציל ולו חלק מהכסף, ע"י הסכמה להעברתו ליעד אחר שכן הובהר למנהל התובעת מהנתבע "שהוא לא יכול להחזיר לי את הכסף" (ראה בעמוד 50). מנהל התובעת העיד בעמוד 51 בשורה 15 כי "לא רצה לומר לי" מי הוא הנאמן ולא בכדי, שכן בדיעבד התברר שגרסה זו לא הייתה נכונה.

115. לאחר מתן ההסכמה בדיעבד, התברר שגם הסכמה זאת הושגה על דרך תרמית שכן בשלב שבו ניתנה ע"י מנהל התובעת, הכספים לא היו בידיו של נאמן כטענת הנתבע (ראה עדות מנהל התובעת בעמוד 47 בשורה 20 "הוא סיפר לי שזה עדיין אצל הנאמן"). לאחר אותה פגישה, התברר שהכספים "התאדו" כתיאורה הצירוף, אך הנכון, של התובעת.

הטענה לויתור על טענות

116. הנתבעים התבססו על סעיף בהסכם בו ויתרה התובעת על טענות. אולם, סעיף הויתור המוזכר בסיכומי הנתבעת אינו נוגע לתובענה זו כי מתייחס לויתור לאקסיום על טענות נגדה ולכן הטענה נדחית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

הטענה כי התובעת עוסקת במתן הלוואות בסיכון גבוה

117. הנתבעים שבו וטענו כי על בימ"ש להביא בחשבון שהתובעת נותנת הלוואות בסיכון גבוה. אולם, לנוכח חומרת מעשי הנתבעים, בימ"ש מקבל טענת התובעת כי הטענה של הנתבעים להשקעה "ספקולטיבית" אינה מסייעת להם. כספי התובעת לא אבדו בשל טעות בכדאיות העסקה, אלא, עקב הסתרת מידע מהותי ומעילה בכספי התובעת.

ביטול פסק הדין בעניינו של הנתבע

118. שני הצדדים התייחסו לסוגיה זאת. ערכאת הערעור הנכבדה לא ביטלה פסק הדין באופן מנומק, אלא נתנה תוקף של פסק דין להסכמת הצדדים ולכן, התובעת לא יכולה להסתייע בפסק הדין שבוטל, אלא להעלות השערות בלבד.

119. כאמור לעיל, בימ"ש קבע ממצאיו, גם ללא אותו פסק דין שבוטל על דרך פשרה.

האם אין בחתימת הסכם הלוואה לאחר מינוי נאמן הפרה של החוק הקנדי ?

120. ספק רב בעיני בימ"ש אם הנתבעת הייתה רשאית לחתום על הסכם הלוואה לאחר מינוי הנאמן. התובעת כלל לא העלתה סוגיה זאת, ואולי בעניין זה הקלה עם הנתבעים שיתכן ובצעו עברה על פי הדין הקנדי. מכיוון שגם ללא הדרשות לסוגיה זאת, מעשיהם של הנתבעים חמורים ביותר, סימן השאלה ישאר ללא תשובה.

תפקידה המבורך של העיתונות בפרשה זאת

121. לא פעם, העיתונות סופגת ביקורות ובדיון כאן הנתבעים התגוללו על העיתונות והאשימו אותה כמעט בכל מכאוביהם. לנוכח טענות הנתבעים כלפי התקשורת, בימ"ש מוצא לשבח את אותו פרסום עיתונאי שחשף המידע לגבי ההליכים המשפטיים בקנדה שהנתבעים הסתירו מהתובעת. אם יש דוגמא טובה, עד כמה חיונית עיתונות ערנית, אותו פרסום שחשף מעללי הנתבעים, גם אם הגיע מאוחר מדי מבחינת התובעת, עשה שירות חשוב לציבור וטוב שכך.

יש קשר סיבתי בין המעשים החמורים לבין אובדן כל סכום הלוואה

122. מעשי הנתבעים החמורים הם שגרמו לאובדן כספה של התובעת שכן בימ"ש השתכנע כי אילו היו מגלים לתובעת העובדות כהווייתן, זאת לא הייתה מעבירה להם סכום הלוואה. לכן, יש קשר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-02-21844 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

סיבתי בין מעשים חמורים אלה לבין הנזק שנגרם, דהיינו, אובדן מלוא סכום קרן ההלוואה, לרבות סכום הרבית.

סוף דבר

123. לכן, מקבל מלוא סכום התביעה במלואו ומחייב הנתבעים לשלמו לתובעת ביחד ולחוד, כאשר לסכום זה תתווסף ריבית שנתית בהתאם לאמור בסעיף 3.1 להסכם ההלוואה, עד למועד התשלום בפועל.

הוצאות

123. לנוכח המעשים החמורים של הנתבעים וסכום התביעה, מחייב כל אחד מהם לשלם לתובעת הסך של 30,000 ₪, שכ"ט ב"כ התובעת וכן מחייב אותם ביחד ולחוד לשלם לתובעת החזר אגרות ששילמה.

ניתן היום, ט"ו אייר תשע"ח, 30 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 21844-02-16 שירן השקעות בע"מ נ' עצמון ואח'

ניתן היום, ט"ו אייר תשע"ח, 30 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט